

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

WYMAGANIA EDUKACYJNE

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA OSTROGA W OSTROROGU

GEOGRAFIA 5-8

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 5

oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Treści / zagadnienia	Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
1. Mapa Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość bezwzględna, wysokość względna</i> • odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej • podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych • wymienia różne rodzaje map odczytuje informacje z planu miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie • stosuje legendę mapy do odczytania informacji • odczytuje skalę mapy • rozróżnia rodzaje skali • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej <p>wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • rysuje podziałkę liniową <p>-wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej <p>-wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa</p> <p>-wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim</p> <p>-wyjaśnia różnic między mapą ogólnogeograficzn</p>	<p>Uczeń:</p> <p>-dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych</p> <p>-przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową</p> <p>-oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej</p> <p>-oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej</p> <p>-oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej</p> <p>-rozpoznaje przedstawione na mapach</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępuje się planem miasta w terenie • podaje przykłady wykorzystania mapo różnej treści • analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski • czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego <p>projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

			ą a mapą krajobrazową przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie	poziomicowych formy terenu -rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej -omawia zastosowanie map cyfrowych -podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta	planu miasta	
--	--	--	---	--	--------------	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

2. Krajobrazy Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i>•wymienia składniki krajobrazu•wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy•wymienia pasy rzeźby terenu Polski•wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie•wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego•wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim•wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego•wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie•odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim•wskazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich oraz Nizinę Mazowiecką wskazuje na	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym-określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski-przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego na podstawie ilustracji-omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego-wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego-przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej-wymienia atrakcje turystyczne Niziny Mazowieckiej-opisuje cechy krajobrazu wielkowiejskiego-wymienia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej-przedstawia cechy krajobrazu rolniczego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce-opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu-opisuje wpływ wody i wiatru na nadmorski krajobraz-przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim- opisuje zajęcia mieszkańców regionu nadmorskiego-przedstawia wpływ lądolodu na krajobraz pojezierzy-omawia cechy krajobrazu przekształconego przez człowieka na Nizinie Mazowieckiej-przedstawia najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy-omawia znaczenie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego piękna oraz ładu i estetyki zagospodarowania-porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach-wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne-wymienia obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na mapie-wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim-charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy-prezentuje projekt planu zagospodarowania terenu wokół szkoły-przygotowuje prezentację multimedialną na temat Wybrzeża Słowińskiego z uwzględnieniem elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego-przedstawia zróżnicowanie krajobrazu krain geograficznych w pasie pojezierzy na podstawie mapy-analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej- planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie-przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w	<p>Praca klasowa lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji</p>
---------------------------------	---	--	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką</p> <ul style="list-style-type: none">•wskazuje na mapie największe miasta Niziny Mazowieckiej• podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy•określa położenie Warszawy na mapie Polski•wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy•wskazuje na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską•wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej•wskazuje na mapie Polski Wyżynę Lubelską•wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej•określa na podstawie mapy Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej•podaje nazwę parku	<p>Wyżyny Lubelskiej</p> <ul style="list-style-type: none">-omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na podstawie ilustracji-wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej-wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr-wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego-omawia cechy pogody w górachwymienia atrakcje turystyczne Tatr	<p>węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej</p> <ul style="list-style-type: none">-charakteryzuje życie i zwyczaje mieszkańców Wyżyny Śląskiej-omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych-charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej-charakteryzuje na podstawie ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej-opisuje na podstawie ilustracji piętra roślinności w Tatrachopisuje zajęcia i zwyczaje mieszkańców Podhala	<p>Mazowieckiej</p> <ul style="list-style-type: none">-opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy-omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki- opisuje za pomocą przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej-opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej-charakteryzuje na podstawie mapy atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd-przedstawia argumenty potwierdzające różnicę w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnichopisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr	<p>krajobrazie Wyżyny Śląskiej wynikające z działalności człowieka</p> <ul style="list-style-type: none">-analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa na Wyżynie Lubelskiej-przedstawia historię zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd-wyjaśnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr	
--	--	--	---	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej</p> <ul style="list-style-type: none">•podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej•określa na podstawie mapy położenie Tatr <p>wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie</p>					
--	--	--	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

3. Łądy i oceany	Uczeń: -wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe -wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych	Uczeń: -wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna -wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie -porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych	Uczeń: -podaje przyczyny odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba	Uczeń: -określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w.	Uczeń: -oblicza różnicę wysokości między najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębią w oceanach przedstawia znaczenie odkryć geograficznych	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji
4. Krajobrazy świata	Uczeń: •wyjaśnia znaczenie terminu <i>pogoda</i> •wymienia składniki pogody •wyjaśnia znaczenie terminu <i>klimat</i> •wymienia na podstawie mapy	Uczeń: •wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem •odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym	Uczeń: •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza	Uczeń: •oblicza średnią roczną temperaturę powietrza •oblicza różnicę między średnią temperatura powietrza w	Uczeń: •przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>tematycznej strefy klimatyczne Ziemi</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi•wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej•podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji•rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sawanna, step</i>•wskazuje na mapie strefy sawann i stepów•wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów•wyjaśnia znaczenie terminu <i>pustynia</i>•wskazuje na mapie obszary występowania pustyń	<p>miesiącu</p> <ul style="list-style-type: none">-wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej•omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych•omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>preria, pampa</i>-omawia charakterystyczne cechy klimatu stref sawann i stepów•opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyń gorących i pustyń lodowych-wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego-wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego	<ul style="list-style-type: none">•wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów•porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym•wymienia kryteria wydzielenia stref krajobrazowych•przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej•charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego•charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazy sawann i stepów•omawia klimat stref pustyń gorących i pustyń lodowych•omawia rzeźbę terenu	<p>najcieplejszym miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku</p> <ul style="list-style-type: none">•oblicza roczną sumę opadów•prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów liściastych i mieszanych•porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów•omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyń gorących i pustyń lodowych•prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w	<ul style="list-style-type: none">•omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi•porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszany strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt•analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu•przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyń gorących i pustyń lodowych•opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi i pięter roślinności w	
--	--	---	---	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none">gorących i pustyń lodowych•rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyń gorących i pustyń lodowych•wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich•wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym•rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej•wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tajga, tundra, wieloletnia zmarzlina</i>•wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry•rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry•wskazuje na mapie Himalaje wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i	<ul style="list-style-type: none">-wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry-wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje-charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach	<ul style="list-style-type: none">pustyń gorących•omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego•charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundrycharakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	<ul style="list-style-type: none">strefie śródziemnomorskiej•porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundryanalizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej wpływ na życie ludności	górach	
--	--	---	--	--	--------	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. Planeta Nowa 6

oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Treści / zagadnienia	Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
1. Współrzędne geograficzne	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodniąpodaje symbole oznaczające kierunki geograficznewyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wymienia cechy południków i równoleżnikówpodaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowychwyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna</i>, <i>szerokość geograficzna</i>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa</i>, <i>rozciągłość równoleżnikowa</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapieodszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europywyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowejoblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemiwyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub aktywność.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

2. Ruchy Ziemi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznymwymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalejwyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemiwyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i>określa czas trwania ruchu obrotowegodemonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeliwyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemidemonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeliwymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór rokuwskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i>podaje różnicę między gwiazdą a planetąwymienia cechy ruchu obrotowego Ziemiomawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego Ziemipodaje cechy ruchu obiegowego Ziemiwymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracjiopisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub plansząomawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracjiomawia przebieg linii zmiany datyprzedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracjiwymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemiwyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">opisuje budowę Układu Słonecznegowyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracjiokreśla różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiejwyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnejcharakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowychokreśla czas strefowy na podstawie mapy stref czasowychwykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońcawykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub aktywność.</p>
-----------------------	--	---	--	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• określa położenie Europy na mapie świata• wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie• wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją• wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii• wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej• wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego• podaje liczbę państw Europy• wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy• wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy• wyjaśnia znaczenie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją• wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy• wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie• opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i>• przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych• omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów• wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w.• omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności• przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej• opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej• wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej• omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych• podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie• charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy• analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy• wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii• omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii• omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie• omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy• porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się• przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy• przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności• porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji• wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii• wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu• podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na podstawie ilustracji oraz map klimatycznych• przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy• analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy• opisuje działania, które	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub aktywność.</p>
--	---	---	---	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>terminu <i>gęstość zaludnienia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia wymienia starzejące się kraje Europy wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej wymienia główne języki i religie występujące w Europie wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy 	<p>pozostałych kontynentów na podstawie wykresów</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zróżnicowanie językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej wymienia przyczyny migracji Ludności wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów 	<p>wybranych krajów Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności w Europie omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne w Europie przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map 		<p>można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii 	
<p>4. Gospodarka Europy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i funkcje rolnictwa wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy wymienia rośliny uprawne i zwierzęta hodowlane o największym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi rolnictwa na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji wymienia czynniki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia warunki przyrodnicze i poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów wyjaśnia, czym się charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje wydajność rolnictwa Danii i Węgier na podstawie wykresów wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji charakteryzuje usługi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji analizuje wpływ 	<p>Test, lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier</p> <ul style="list-style-type: none">• wymienia zadania i funkcje przemysłu• wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe• podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu• rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii• wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej• wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii	<p>wpływające na strukturę produkcji energii w Europie</p> <ul style="list-style-type: none">• podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni• omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii• wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych	<p>nowoczesny przemysł we Francji</p> <ul style="list-style-type: none">• omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu• omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki	<p>turystyczne i transportowe we Francji</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych• omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej	<p>warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii</p>	
--	--	--	---	---	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

5. Sąsiedzi Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowegowskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalięwymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacjiwymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacjiwymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusiprzedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusiomawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznejwymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczejwskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosjiwymienia surowce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarcewymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowerozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjachprzedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografiiwymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarkiwskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolęwymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczejwymienia najważniejsze rośliny uprawne w Rosji na podstawie mapy gospodarczejpodaje nazwy euroregionów na podstawie mapy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w.analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowegocharakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznejomawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacjiomawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznejpodaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusipodaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografiicharakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapyporównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacjiopisuje przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji na podstawie fotografiiporównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografiipodaje przyczyny konfliktów na Ukrainieomawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosjiwyjaśnia znaczenie przemysłu w gospodarce Rosjiopisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfaliiudowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczychudowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznymprojektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś, posługując się różnymi mapamianalizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainiecharakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografiiomawia wpływ konfliktu z Ukrainą na Rosjęuzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polskiprzygotowuje pracę (np.	<p>Test, lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna</p>
---------------------------	--	---	--	---	--	---

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>mineralne Rosji na podstawie mapy gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none">• wymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw• wskazuje na mapie sąsiadów Polski• wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami		<ul style="list-style-type: none">• omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej• wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji• omawia znaczenie usług w Rosji• charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł		<p>album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji</p>	
--	---	--	---	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

**Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7 szkoły podstawowej,
oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic**

Treści / zagadnienia	Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
1. Środowisko przyrodnicze Polski	Uczeń: -podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej -podaje całkowitą powierzchnię Polski •wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie •wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plejstocen, holocen</i> •wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> •wymienia formy terenu	Uczeń: -omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej -opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy -odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy •wskazuje na mapie przebieg granic Polski •omawia proces powstawania gór •wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce	Uczeń: -oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski -wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny -charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy -opisuje cechy różnych typów genetycznych gór -charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski -omawia na podstawie mapy	Uczeń: -rozdziela konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski •charakteryzuje jednostki geologiczne Polski •wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze •wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski •przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski •rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski •podaje przykłady gospodarczego	Uczeń: -wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy -wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski •wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i>•wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego•podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski•wymienia elementy klimatu•wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobową temperaturę powietrza</i>•wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce•określa przeważający kierunek wiatrów w	<ul style="list-style-type: none">•wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce•omawia zlodowacenia na obszarze Polski•opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe•porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy•dokonuje podziału surowców mineralnych•podaje cechy klimatu Polski•podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej•opisuje wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej•opisuje zjawisko powodzi•wskazuje na mapie	<p>ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski</p> <ul style="list-style-type: none">-opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej-omawia warunki klimatyczne w Europie-charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce-omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce-odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów-wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce-wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry-opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry•wymienia czynniki	<p>wykorzystania surowców mineralnych w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">•opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski•opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce•omawia ważniejsze typy jezior w Polsce•analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej•omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki•omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku•opisuje typy lasów w Polsce•opisuje unikalne na	<ul style="list-style-type: none">•opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze•wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę•ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce•omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce•wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego•ocenia przydatność	
--	---	--	---	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">-wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływy</i>•wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i>•wymienia przyczyny powodzi w Polsce-określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego-wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny-omawia linię brzegową Bałtyku•podaje główne cechy fizyczne Bałtyku•wymienia typy gleb w Polsce•wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i>•wymienia różne	<p>ogólnogeograficznej</p> <p>Polski obszary zagrożone powodzią</p> <ul style="list-style-type: none">•wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych•omawia wielkość i głębokość Bałtyku•charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata•opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku-opisuje wybrane typy gleb w Polsce•przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski•omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski•omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce•podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków	<p>sprzyjające powodziom w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">•określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników-charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtykuwyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych-omawia funkcje lasów-omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsceocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	<p>skalę światową</p> <p>obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski</p>	<p>przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">•podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego-planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody	
--	---	---	---	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	rodzaje lasów w Polsce •wymienia formy ochrony przyrody w Polsce wskazuje parki narodowe na mapie Polski	krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską -wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice -wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> -wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie -wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> -odczytuje dane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich •prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej •omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018 •omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce •omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. •oblicza współczynnik przyrostu naturalnego •podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce •omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce •porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych •oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski •opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia podział administracyjny Polski •omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy •omawia strukturę płci i strukturę wieku ludności Polski na tle tych struktur w wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci i wieku •omawia przyrodnicze i poza przyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski -oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski •analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego •analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce •ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie •ukazuje na wybranych przykładach wpływ 	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>dotyczące struktury pęci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> •wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> •wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> •wymienia przyczyny migracji wewnętrznych •odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski •wymienia główne skupiska Polonii •wymienia mniejszości narodowe w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku -wyjaśnia przyczyny różnicowania gęstości zaludnienia w Polsce -omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne różnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce -podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce -wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce określa kierunki napływu imigrantów do Polski •wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego o obszary o dużym wzroście liczby ludności -charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce 	<p>ludności w Polsce</p> <p>-opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy •omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce •wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego o gminy o dużym spadku liczby ludności •analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego •porównuje strukturę narodowościową ludności Polski ze strukturą narodowościową ludności w wybranych państwach europejskich 	<p>rzeczywistego w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce •wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich •omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce •przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy •omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach •analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych •omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji •omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie 	<p>procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce -analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej •identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich 	
--	--	--	---	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none">•wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i>•odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki•odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i>•wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie•wymienia funkcje miast•odczytuje z danych	<ul style="list-style-type: none">-podaje przyczyny bezrobocia w Polsce-porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych-podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce-podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce-wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady-wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną•omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich	<ul style="list-style-type: none">•określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach•porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich•charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce•omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce•porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy•analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce•omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy	<p>struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy</p> <ul style="list-style-type: none">•określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy		
--	---	---	---	---	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskichwymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast					
3. Rolnictwo i przemysł Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-wymienia funkcje rolnictwa•wymienia przyrodnicze i poza przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce•wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal</i>•wymienia główne uprawy w Polsce•wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce•wyjaśnia znaczenie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-opisuje warunki przyrodnicze i poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce-prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce-przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce-prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju•charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce•przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy•prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce•charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce•porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy•porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy•omawia rozwój przemysłu w Polsce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej•dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny•wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>terminów: <i>chów, pogłowie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce •wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich •dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy •wymienia funkcje przemysłu •wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej •wymienia źródła energii •wymienia typy elektrowni •wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce •wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim •wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie •wymienia źródła 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia główne rejonny warzywnictwa i sadownictwa w Polsce -przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce -wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce -omawia cechy polskiego przemysłu -wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski •omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim -lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne -opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych •podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim - opisuje na podstawie 	<p>zwierząt gospodarskich w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce •omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy •wyjaśnia wpływ warunków poza przyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim 	<p>po II wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> •analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu •opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce •wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii •analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem •określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce •omawia rozwój 	<p>politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju</p> <ul style="list-style-type: none"> •analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i poza przyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki •przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce •ustala na podstawie dostępnych źródeł, w których regionach w Polsce występuje największe zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego 	
--	---	---	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego podaje przyczyny kwaśnych opadów	danych statystycznych wielkość przeładunków w polskich portach morskich -omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła	<ul style="list-style-type: none"> •opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę przeładunków w polskich portach morskich •opisuje strukturę połowów ryb w Polsce •charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska wymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych 	<p>przemysłu stocznioowego w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •analizuje na podstawie danych statystycznych stopień zanieczyszczenia wód śródlądowych omawia skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego 		
4. Usługi w Polsce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce -wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> -wyróżnia rodzaje transportu w Polsce -wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze -wyróżnia rodzaje łączności •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> -wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia zróżnicowanie usług w Polsce •omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce •omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce •omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce •omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków •omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski •podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce •określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski •prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego •określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski •omawia rolę transportu morskiego 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> •identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju -identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i 	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i></p> <p>-wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski</p> <p>-wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i></p> <p>-wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>-wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski</p>	<p>transportowej w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych •wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym •wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego •omawia czynniki rozwoju turystyki •wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie 	<p>łąčności na terenie Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach •wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych •przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce •charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> •charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski 	<p>w rozwoju innych działów gospodarki</p> <ul style="list-style-type: none"> •ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki •analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy •ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski •analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych 	<p>usługowych na przykładzie Trójmiasta</p> <p>-podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej</p> <p>-ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski 	
--	--	---	--	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				obszarach.		
5. Mój region i moja mała ojczyzna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i>•wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski•wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony•wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu•wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i>•wskazuje na mapie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych•rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania•wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie•analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu•prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu•prezentuje główne cechy gospodarki regionu•opisuje walory	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu•prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie•wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego	<p>kartkówka, lub odpowiedź ustna, praca w grupie</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny</p> <ul style="list-style-type: none">•przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie•wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	<ul style="list-style-type: none">•określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym•rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności	<p>środowiska geograficznego małej ojczyzny</p> <ul style="list-style-type: none">•omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	<p>fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</p>	<ul style="list-style-type: none">•planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie•projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności•podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej	
--	--	--	--	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Treści / zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
-----------------------------	----------------------------	---	---	--	---	--------------------------

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

I. Azja	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wskazuje na mapie położenie geograficzne Azjiwymienia formy ukształtowania powierzchni Azjiwymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznejwymienia największe rzeki Azjiwymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznejwyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i>odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azjiwskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfikuwymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azjiwymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy światacharakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azjiprzedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azjiomawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azjiomawia strefy roślinne Azjiomawia budowę wulkanu na podstawie ilustracjiwymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechywskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwawymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznejomawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azjicharakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznejomawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azjiomawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznychwyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azjiopisuje przebieg trzęsienia ziemiomawia warunki przyrodnicze i poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azjiopisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii opisuje skutki występowania	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografikiomawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznychprzedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemiomawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżuomawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniejwykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japoniianalizuje źródła gospodarczego rozwoju Japoniicharakteryzuje cechy nowoczesnej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanówudowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznychomawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunamiocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionychwyjaśniana podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azjiwykazuje związki między cechami klimatu	Test lub sprawdzian lub Mapa konturowa lub kartkówka lub odpowiedź ustna
----------------	--	---	---	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<ul style="list-style-type: none">• określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej• wymienia cechy środowiska naturalnego Japonii• wymienia główne uprawy w Japonii• określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej• lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach• wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej• określa położenie geograficzne Indii• porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę• wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie• wyjaśnia znaczenie	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia cechy ukształtowanie powierzchni Japonii• omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych• omawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa w Japonii• przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych• określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej• omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach• przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia• omawia główne kierunki produkcji	<ul style="list-style-type: none">• omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii• omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii• omawia cechy gospodarki Chin• analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych• charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin• przedstawia problemy demograficzne Indii• omawia system kastowy w Indiach• przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji• analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu• charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii• omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie• omawia wpływ religii	<ul style="list-style-type: none">• przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych• omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin• omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach• charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju• omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu• omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim	<ul style="list-style-type: none">• ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii• omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową• opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny• analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
---	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>terminu <i>slumsy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie 	<p>rolnej w Chinach</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej przedstawia cele organizacji OPEC 	<p>nażycie muzułmanów przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu</p>	<p>Wschodzie</p>		
<p>II. Afryka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyказuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki 	<p>Test lub sprawdzian lub Mapa konturowa lub kartkówka lub odpowiedź ustna</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia strefy klimatyczne Afryki •wymienia największe rzeki i jeziora Afryki •wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce •wymienia główne uprawy w Afryce •wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej •wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki •wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki •określa położenie geograficzne Etiopii •wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem •wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem •określa położenie geograficzne Kenii 	<p>na podstawie klimatogramów</p> <ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki •omawia czynniki przyrodnicze i poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce •charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki •przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •omawia przemysł wydobywczy w Afryce •wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej •analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu przedstawia ruch turystyczny Kenii na 	<p>Afryce na podstawie mapy klimatycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu •omawia gospodarkę w strefie Sahelu •omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki •omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce •omawia przyczyny niedożywienia ludności w Etiopii •opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności w Etiopii •wymienia obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO •opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce • przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce • omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii • podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii • przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce • przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce • określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej • omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady • charakteryzuje 	<p>Południowej na podstawie map tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji • przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii • omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej • opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych • wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością 	
--	---	--	--	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii	podstawie analizy danych statystycznych		wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych	od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu • ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych	
III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Ameryki • wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej • podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki • omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki • porównuje strefy klimatyczne ze strefami 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce • omawia związek stref klimatycznych ze 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map 	Test lub sprawdzian lub Mapa konturowa lub kartkówka lub odpowiedź ustna

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<ul style="list-style-type: none">•wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i>•wskazuje na mapie Aleję Tornad•wymienia nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku•określa położenie geograficzne Amazonii•omawia florę i faunę lasów równikowych•podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu•wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę•wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja</i>, <i>wskaźnik urbanizacji</i>, <i>aglomeracja</i>, <i>megalopolis</i>•wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej	<ul style="list-style-type: none">•wymienia strefy klimatyczne Ameryki•omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych•podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się•podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii•omawia cechy klimatu Amazonii•podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki•przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej•analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej•przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady	<p>roślinnymi w Ameryce</p> <ul style="list-style-type: none">•charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej•omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych•podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii•opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii•omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki•omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu•omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł•podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie•podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej	<p>strefami roślinnymi w Ameryce</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce• omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii• podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii• przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce• przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce• określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej• omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie• opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady• charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego	<p>tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji• przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii• omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej• opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych• wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi	
--	--	--	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia główne uprawy na terenie Kanady wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto</i>, <i>technopolia</i> wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych wymienia rodzaje usług 	<p>na podstawie mapy ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia ukształtowanie powierzchni Kanady przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych płodów rolnych na podstawie wykresu omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych 	<p>Stanów Zjednoczonych</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych 	<p>a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych 	
--	---	--	--	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych					
V. Australia i Oceania	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Australii i Oceanii wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii wymienia strefy klimatyczne w Australii charakteryzuje wody powierzchniowe Australii omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów omawia znaczenie przemysłowego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych 	<p>Test lub sprawdzian lub Mapa konturowa lub kartkówka lub odpowiedź ustna</p>
V. Obszary okołobiegunowe	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki wyjaśnia, dlaczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych 	<p>sprawdzian lub Mapa konturowa lub kartkówka lub odpowiedź ustna</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe, nunataki</i>• wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki• wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego	okołobiegunowych <ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej	Antarktyda jest największą pustynią lodową <ul style="list-style-type: none">• prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych wyjaśnia status prawny Antarktydy	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie na podstawie dostępnych źródeł omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł	
--	--	---	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

I Sposoby informowania o obszarach i kryteriach oceniania wiedzy i umiejętności.

Informacja przekazywana jest uczniom na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym, udokumentowana wpisem w dzienniku elektronicznym i zeszyte przedmiotowym.

Rodzice mają dostęp do wymagań edukacyjnych z geografii w opublikowanych na stronie internetowej szkoły.

W każdym przypadku rodzic może uzyskać wgląd w wymagania edukacyjne z geografii podczas spotkania z nauczycielem, np. przy okazji indywidualnej rozmowy, wywiadówki, drzwi otwartych i in.

II Narzędzia stosowane w ocenianiu:

1. **Odpowiedź ustna** – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich tematów lekcji ma ocenić zasób wiedzy, merytoryczną znajomość tematu oraz poprawność stosowania wiedzy teoretycznej i formułowania dłuższych wypowiedzi oraz stosowanie języka przedmiotu.
2. **Kartkówka** – 10-15- minutowa, obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji; nie musi być zapowiadana. Oceny „ndst” lub „dop” z kartkówek poprawia się po uzgodnieniu z nauczycielem.
3. **Sprawdzian, test**– całogodzinny, zapowiadany przynajmniej tydzień wcześniej i zapisany w dzienniku. Wiadomości obejmują dział.
4. **Praca z mapą, konturówka** -, zapowiadany przynajmniej tydzień wcześniej i zapisany w dzienniku. Wartość merytoryczna na podstawie analizy mapy
5. **Praca dodatkowa** – między innymi: referaty, krzyżówki, karty pracy, ćwiczenia, plansze, postery, materiały do lekcji i inne.
6. **Praca na lekcji** – w tym aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, praca w zespole, udział w dyskusjach prowadzących do wyciągnięcia wniosków.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

7. Sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

I-III miejsce w etapie szkolnym – ocena cząstkowa *celujący*, I-III miejsce, wyróżnienia w etapie powiatowym, rejonowym – ocena roczna *celujący*.

III Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej.

Ocena śródroczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych, uzyskanych przez ucznia w ciągu całego pierwszego półrocza, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, testów i konturówek, a w drugiej kolejności za odpowiedzi ustne i kartkówki i in. Ocena śródroczna jest wypadkową wynikającą z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu I półrocza. Nie jest natomiast średnią arytmetyczną ani średnią ważoną.

Ocena roczna wystawiana jest na podstawie oceny śródrocznej i ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu całego drugiego półrocza, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, testów i konturówek, a w drugiej kolejności za odpowiedzi ustne i kartkówki i in.

Ocena roczna nie jest natomiast średnią arytmetyczną, ani średnią ważoną.

Ustalając ocenę śródroczną i roczną uwzględnia się również zaangażowanie i systematyczność pracy.

IV Ocenianie bieżące

1. Uczeń uzyskuje oceny cząstkowe wg skali:

niedostateczny	1	niedostateczny plus	1+
dopuszczający minus	2-	dopuszczający	2
dopuszczający plus	2+	dostateczny minus	3-
dostateczny	3	dostateczny plus	3+
dobry minus	4-	dobry	4

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

dobry plus	4+	bardzo dobry minus	5-
bardzo dobry	5	bardzo dobry plus	5+
celujący minus	6-	celujący	6

- Ocenianie musi odbywać się systematycznie i w różnorodnej formie. Uczeń nie ma prawa na pracach pisemnych „ściągać”. Każda taka próba kończy się odebraniem pracy, uznaniem jej za niesamodzielną i wystawieniem oceny *niedostatecznej*.

Bieżące oceny wystawiane są na podstawie progów procentowych:

0% - 39% niedostateczny

40% - 54% dopuszczający

55% -69% dostateczny

70% - 89% dobry

90% - 97% bardzo dobry

98% - 100% celujący

V Stosowanie innych znaków graficznych

- Uczeń ma **prawo do zgłoszenia** w czasie odczytywania listy obecności uczniów, bez żadnych konsekwencji, raz w ciągu półrocza, **braku przygotowania** do lekcji, takie nieprzygotowanie (tzw. „kropka”) jest odnotowywana w dzienniku wpisem „np”. Prawo do kropki nie dotyczy zaplanowanych sprawdzianów i innych prac, kartkówek ze znajomości lektury, dyktand i lekcji powtórzeniowych, recytacji wiersza zapowiedzianych z kilkudniowym wyprzedzeniem.
- W przypadku, gdy uczeń nie napisze np. kartkówki lub sprawdzianu, to w miejsce oceny wpisuje się symbol minusa (–), który oznacza brak oceny i po napisaniu pracy zostanie zastąpiony oceną.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

VI Szczegółowe określenie warunków i zasad poprawiania ocen i uzupełniania braków edukacyjnych oraz sposoby uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana na koniec roku

- 1. Sprawdziany , testy i konturówki są obowiązkowe.** Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian/pracę klasową z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły.
Czas i sposób - do uzgodnienia z nauczycielem. Jeżeli uczeń uchyla się od napisania zaległej pracy, nauczyciel ma prawo poprosić o jej napisanie w dowolnym terminie. Uczeń powinien poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą ze sprawdzianu w terminie dwóch tygodni od oddania poprawionych prac. Termin uzgadnia się z nauczycielem.
Uczeń ma obowiązek na bieżąco prowadzić zeszyt przedmiotowy. Jeżeli był nieobecny w szkole nie dłużej niż tydzień, to musi uzupełnić notatki na najbliższą lekcję. Jeżeli nieobecność była dłuższa, to uzupełnia braki w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
Wiadomości i umiejętności uczeń uzupełnia we własnym zakresie w terminie każdorazowo uzgodnionym z nauczycielem.
Uczeń nieklasyfikowany po I półroczu może kontynuować naukę w drugim półroczu, ale jego klasyfikacja roczna obejmuje materiał całego roku szkolnego. Nauczyciel realizujący zajęcia edukacyjne, z których uczeń był nieklasyfikowany, ustala sposób i termin zaliczenia zagadnień z I półrocza.
- 2. UCZEŃ MA MOŻLIWOŚĆ UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA NA KONIEC ROKU PO ZALICZENIU MATERIAŁU USTALONEGO Z NAUCZYCIELEM.**
FORMA ZALICZENIA- PRACA PISEMNA.
- 3. Wszystkie sprawy nie ujęte w WYMAGANIACH EDUKACYJNYCH rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem Szkoły Podstawowej i odpowiednimi Rozporządzeniami MEiN.**